

Advies bezwaarschriftencommissie De Wolden

ONS NUMMER Z.177448/ D.
DATUM 18 mei 2020

Geacht college,

Aan de commissie is ter advisering voorgelegd het bezwaarschrift van Vereniging Milieudefensie (hierna: Milieudefensie). Het bezwaarschrift van 16 januari 2020 (ontvangen 21 januari 2020) richt zich tegen uw besluit van 10 december 2019, gepubliceerd op 9 januari 2020, waarbij de gemeente De Wolden is aangewezen als gebied waar gasaansluitingen voor nieuwe woningen mogelijk blijven.

Het bestreden besluit

U wijst de gehele gemeente De Wolden aan als gebied zoals bedoeld in artikel 10, lid 7 van de Gaswet waar de mogelijkheid van aansluiting op het gastransportnet strikt noodzakelijk is om zwaarwegende redenen van algemeen belang.

U acht een gebiedsaanwijzing noodzakelijk om nieuwe woningen te mogen voorzien van een (groen)gasaansluiting.

Het aanwijzen van een gebied past bij de keuze van De Wolden om in 2030 100% groen gas te distribueren en aansluiting op het gasnetwerk vergroot de lokale baten voor de distributie van groengas.

U baseert het besluit op artikel 10, lid 7 van de Gaswet en de artikelen 1 en 2 van de Regeling gebiedsaanwijzing gasaansluitplicht.

De bezwaren

Milieudefensie voert in bezwaar –samengevat- het volgende aan.

1. het besluit strookt niet met:
 - de opdracht de opwarming van het klimaat te beperken;
 - het betaalbaar houden van de energievoorziening in Nederland;
 - het zorgvuldig omgaan met de beperkte hoeveelheid groen gas;
2. er zijn alternatieven waardoor geen uitzonderingsgebied hoeft te worden aangewezen;
3. het besluit is strijdig met de Gaswet en de Regeling gebiedsaanwijzing gasaansluitplicht.

Vorbereiding van het advies

In verband met de maatregelen omtrent het coronavirus, was het niet mogelijk om een hoorzitting in het gemeentehuis te houden. In overleg met belanghebbende is er om die reden voor gekozen om het bezwaarschrift schriftelijk te behandelen. Er is daarbij door belanghebbende afgezien van het recht gehoord te worden. Dit betekent dat de commissie het dossier en de toelichting van uw college heeft bestudeerd. Naar aanleiding hiervan heeft

de commissie enige vragen aan uw college gesteld. Deze zijn op 28 april 2020 door u beantwoord (bijgevoegd).
Belanghebbende is op 9 april 2020 in de gelegenheid gesteld om tot 8 mei 2020 schriftelijk te reageren op de toelichting van uw college en op de door uw college beantwoorde vragen van de commissie. Op 1 mei 2020 is een reactie van belanghebbende ontvangen (bijgevoegd).

Overwegingen van de commissie

Ontvankelijkheid

Op grond van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb wordt onder belanghebbende verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Het derde lid van dit artikel bepaalt dat ten aanzien van rechtspersonen als hun belangen mede worden beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen.

Bij dergelijke belangen moet het gaan om een aan de statutaire doelstellingen ontleend collectief belang, dat door een besluit direct wordt of dreigt te worden aangetast, waarbij dat belang los kan worden gezien van dat van de individuele leden en waarvan de behartiging de trekken dient te vertonen van behartiging van bovenindividuele belangen.

Milieudefensie stelt zich blijkens artikel 2 van haar statuten ten doel een bijdrage te leveren aan het oplossen en voorkomen van milieuproblemen en het behoud van cultureel erfgoed, alsmede te streven naar een duurzame samenleving dit alles op mondiaal, landelijk, regionaal en lokaal niveau, in de meest ruime zin en een en ander in het belang van de leden van de vereniging en in het belang van de kwaliteit van het milieu, de natuur en het landschap in de meest ruime zin voor huidige en toekomstige generaties. Ook uit haar feitelijke werkzaamheden blijkt dat Milieudefensie het algemeen belang van de bescherming van het milieu in het bijzonder behartigt. Gelet daarop acht de commissie Milieudefensie belanghebbende bij het bestreden besluit.

Het bezwaarschrift is tijdig ingediend en voldoet ook overigens aan de eisen die de Algemene wet bestuursrecht (Awb) stelt. Het bezwaarschrift is dan ook ontvankelijk.

Inhoudelijk

De commissie dient te adviseren of u terecht en op goede gronden tot het bestreden besluit bent gekomen en overweegt daartoe het volgende.
De commissie constateert dat u –hoewel dit niet blijkt uit het bestreden besluit zelf en er dus een grondslag ontbreekt- uw besluit kennelijk baseert op artikel 1d van de Regeling gebiedsaanwijzing gasaansluitplicht. U geeft dit aan in reactie op een door de commissie gestelde vraag.

Artikel 1d luidt als volgt:

Een college van burgemeester en wethouders kan een gebied aanwijzen als bedoeld in artikel 10, zevende lid, onderdeel a, van de Gaswet:

(..)

d. in andere situaties waarin aansluiting op het gastransportnet strikt noodzakelijk is om zwaarwegende redenen van algemeen belang.

Artikel 10, zevende lid, onderdeel a, van de Gaswet:

Het zesde lid, onderdeel a, is niet van toepassing:

a. voor het aansluiten van een te bouwen bouwwerk, tenzij een college van burgemeester en wethouders het gebied waarin dit bouwwerk wordt gebouwd, hebben aangewezen als gebied waar aansluiting op het gastransportnet strikt noodzakelijk is om zwaarwegende redenen van algemeen belang, waaronder begrepen de maatschappelijke kosten en baten. Bij ministeriële regeling worden hiertoe nadere regels gesteld; (..).

Artikel 10, zesde lid, onderdeel a van de Gaswet luidt:

Een netbeheerder heeft, in aanvulling op de in het eerste, derde en vijfde lid genoemde taken, in het voor hem krachtens artikel 12b, eerste lid, onderdeel f vastgestelde gebied tevens tot taak om:

a. een ieder die verzoekt om een aansluiting die een doorlaatwaarde heeft van ten hoogste 40m³(n) per uur te voorzien van deze aansluiting;
(..).

Uw college heeft het gehele gebied van de gemeente De Wolden aangewezen als gebied waar de mogelijkheid van aansluiting op het gastransportnet strikt noodzakelijk is om zwaarwegende redenen van algemeen belang.

Uit de toelichting bij de Regeling gebiedsaanwijzing gasaansluitplicht (Staatscourant 2018, 3613) blijkt dat een besluit van een college van burgemeester en wethouders tot aanwijzing van een gebied op grond van artikel 10, zevende lid, onderdeel a, van de Gaswet is ingegeven door de omstandigheden in het **concrete** geval. Het is dus op grond van de Gaswet alleen mogelijk om een besluit te nemen met het oog op specifieke projecten of locaties. Het op voorhand aanwijzen van (delen) van gemeenten is niet in lijn met de wet. Met andere woorden: het is niet mogelijk om te besluiten tot een generieke gebiedsaanwijzing voor het hele grondgebied van de gemeente zoals waartoe uw college heeft besloten. Ook uit het door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties & het ministerie van Economische Zaken en Klimaat opgestelde Factsheet gasaansluitplicht per 1 juli 2018 blijkt, dat de gebiedsaanwijzing moet plaatsvinden op basis van concrete projecten.

De commissie stelt vast dat daarvan in uw besluit geen sprake is. U wijst immers de hele gemeente De Wolden aan om nieuwe woningen te mogen voorzien van een (groen)gasaansluiting, omdat u wilt dat zowel nieuwe als bestaande gebouwen van groene stroom gebruik kunnen maken.

Uit het voorgaande blijkt – en dat is ook in uw collegevoorstel in de kanttekeningen aangegeven- dat een dergelijk besluit juridisch niet mogelijk is.

Ook is de motivering onder 1.4 van uw besluit tegenstrijdig aan de bedoeling van de Gaswet. In artikel 1.4: *Gelijkwaardige keuzevrijheid is van algemeen belang* stelt u dat de gemeente geen onderscheid wil maken tussen eigenaren van nieuwe woningen en die van bestaande. Vooral bij inbreidingslocaties acht u het moeilijk uit te leggen dat een gasaansluiting voor nieuwe woningen volgens de Gaswet niet mag. De aanwijzing van de gemeente als uitzonderingsgebied voorkomt keuzeongelijkheid. Uw besluit lijkt ook vooral ingegeven door pragmatische en bestuurlijke redenen: u wilt eigenaren van nieuwe en bestaande woningen in die zin gelijk behandelen. Deze ongelijkheid is echter expliciet het uitgangspunt van de in de Gaswet opgenomen regeling.

Gelet op het voorgaande acht de commissie het bezwaarschrift gegrond. De commissie gaat daarom ook niet verder in op alle aangevoerde bezwaargronden.

Advies van de commissie

De commissie adviseert u gezien het vorenstaande uw besluit te herroepen.

Hoogachtend,
de bezwaarschriftencommissie,
de secretaris,

de voorzitter,

A.B. van Ulsen

D. Meloni